

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»
(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра «Менеджмент»
(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор (перший проректор)
« 30 » 20 21 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 30 Управління неприбутковими організаціями
(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»
(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) «Регіональне управління»
(назва освітньої програми (спеціалізації))

інститут, факультет економіко-гуманітарний, економіки та управління
(найменування інституту, факультету)

мова навчання державна

2021 рік

Робоча програма “Управління неприбутковими організаціями” для студентів
(назва навчальної дисципліни)
спеціальності 281 "Публічне управління та адміністрування", освітня програма
(спеціалізація) "Регіональне управління".
(назва освітньої програми (спеціалізації))

«25» 08, 2021 року - с.

Розробники: Антонюк Д.А., проф. кафедри менеджменту, професор, доктор економічних наук
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту

Протокол від «30» 08, 2021 року № 1

Завідувач кафедри

Менеджменту

(найменування кафедри)

«30» 08, 2021 року _____ (Т.В. Пуліна)
(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки та управління
(найменування факультету)

Протокол від «30» 08 2021 року № 34

«30» 08 2021 року Голова _____ (В.В.Корольков)
(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 28 "Публічне управління та адміністрування" (шифр і назва)	обов'язкова	
Модулів –	Спеціальність: 281 "Публічне управління та адміністрування"	Рік підготовки:	
Змістових модулів –		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		5-й	5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 8	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		20 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		80 год.	112 год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33,3%/66,7%

для заочної форми навчання – 7%/93%

1. Мета навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Управління неприбутковими організаціями» є формування теоретичних знань з управління неприбутковими організаціями (НПО) та практичних навичок використання найефективніших форм і методів управління у сфері публічного управління та адміністрування.

Для досягнення мети навчальний процес спрямовано на вивчення широкого кола загальних питань функціонування НПО в Україні. Відповідно до мети курсу визначено низку **завдань**:

- надати студентам ясне і чітке уявлення про теоретичні та методологічні основи діяльності неприбуткових організацій в сучасних соціально-економічних умовах України;
- ознайомити з класифікаційними ознаками, видами та особливостями функціонування НПО;
- засвоїти алгоритми реєстрації НПО в Україні;
- розглянути існуючі організаційні структури та підходи до управління НПО;
- навчити здійснювати стратегічний аналіз діяльності НПО та стану її стратегічного потенціалу;
- ознайомити з існуючими стратегіями розвитку НПО;
- навчити формувати організаційну культуру НПО, придатну для реалізації стратегії;
- познайомити з основами управління реалізацією стратегії неприбуткової організації;
- надати студентам базові знання щодо фінансового менеджменту НПО.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати

загальні компетентності:

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

З

К

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні **ЗК4.** Здатність бачити і жити в світі саморозвиваючого відпочинку та ведення здорового способу життя.

К З

Здатність до **ЗК7.** Здатність планувати свій час.

Здатність **ЗК8.** Здатність вживати та вирішувати проблеми.

З

К

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

З

К

Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (**спеціаліст(фахівець/предузейні)компетентності**).

СК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

СК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

СК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативноправових та морально-етичних норм поведінки.

СК4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.

СК5. Здатність використовувати систему електронного документообігу.

СК6. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.

СК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

СК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

СК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

очікувані програмні результати навчання:

ПР7. Уміти організовувати та брати участь у волонтерських/культурноосвітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.

ПР8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

ПР11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПР12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Неприбуткові організації в сучасних умовах господарювання. Управління неприбутковими організаціями в Україні.

Тема 1. Історія становлення та розвитку неприбуткових організацій

Сутнісні характеристики неприбуткових організацій. Види організацій неприбуткового сектора. Концепція управління неприбутковими організаціями. Завдання неприбуткових організацій. Причини зростання значущості стратегічного управління для неприбуткових організацій у

ринкових умовах господарювання. Неприбуткові організації у всьому світі. Роль НПО в окремих країнах.

Тема 2. Соціально-економічна природа неприбуткових організацій

Управління персоналом в недержавних організаціях соціальної сфери. Фактори ризику в соціальному управлінні. Виникнення та розвиток системи соціального забезпечення населення. Виникнення та розвиток системи соціального забезпечення населення в європейських країнах. Основні напрямки діяльності неприбуткових організацій в Україні. Особливості співпраці неприбуткових організацій з органами влади.

Тема 3. Стратегічне управління в неприбуткових організаціях

Сутність стратегічного управління в неприбуткових організаціях. Система стратегічних, поточних та оперативних планів організації. Принципи стратегічного управління. Процес стратегічного управління. Фактори, які впливають на вибір стратегічних цілей. Класифікація стратегічних цілей. Сутність та принципи планування стратегій. Засоби стратегічного планування і планування управління.

Тема 4. Управління результативністю діяльності неприбуткових організацій

Структура управління НПО (ради, управління, громадський контроль). Методи оцінювання обраних організацією стратегій. Суть стратегічних перетворень та визначення їх рівня. Масштаби стратегічних перетворень та особливості їх здійснення.

Тема 5. Управління діяльністю персоналу неприбуткових організацій

Поняття організаційної культури. Система соціально-психологічної регуляції організаційної діяльності. Типові мотиватори стратегічної поведінки персоналу організації. Інформаційне забезпечення стратегічного управління.

Тема 6. Фінансування, залучення коштів і маркетинг неприбуткових організацій.

Приватні пожертвування. Фінансове управління і бізнес-плани. Фінансовий аналіз у системі управління фінансами неприбуткової організації. Аналіз ринку (склад ринку пожертвувань). Контроль і оцінка ефективності залучення коштів. Підприємницькі та непідприємницькі операції НПО з грошовими коштами. Фінансові інвестиції НПО.

Змістовий модуль 2. Інституціональні аспекти функціонування неприбуткових організацій в Україні

Тема 7. Взаємодія неприбуткових організацій і держави

Нормативно-правове забезпечення фінансової та господарської діяльності неприбуткових організацій. Фінансування, укладення договорів, регулювання, консультування, звітність. Державно-приватне партнерство в третьому секторі. Гранти і платежі третіх осіб.

Тема 8. Оподаткування неприбуткових організацій

Звільнення від податку для неприбуткових організацій. Податкові відрахування або податкові кредити для фізичних осіб або компаній. Порядок оподаткування неприбуткових організацій в Україні.

Тема 9. Особливості правового статусу громадських організацій та громадських спілок

Нормативно-правові акти з діяльності недержавних організацій в соціальній сфері. Принципи визначення статутної діяльності. Формування та функції органів управління. Регулювання фінансової діяльності громадських організацій. Недержавний сектор та Цивільний кодекс України.

Тема 10. Особливості правового статусу благодійних та волонтерських організацій

Правове регулювання благодійної діяльності в Україні. Сутність поняття «меценатство». Правове регулювання меценатства. Нормативно-правова база волонтерської діяльності в Україні. Волонтерські програми та заходи волонтерських організацій з підтримки учасників АТО.

Тема 11. Особливості правового статусу торгово-промислових палат і асоціацій бізнесу.

Торгово-промислові палати в Україні та їх значення. Бізнес-асоціації та союзи підприємців. Нормативно-правове регулювання торгово-промислових палат і бізнес-асоціацій.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Неприбуткові організації в сучасних умовах господарювання. Управління неприбутковими організаціями в Україні												
Тема 1. Історія становлення та розвитку неприбуткових організацій	6	1	1			4	10,6	0,3	0,3			10
Тема 2. Соціально-економічна природа неприбуткових організацій	6	1	1			4	10,6	0,3	0,3			10
Тема 3. Стратегічне управління в неприбуткових організаціях	12	2	2			8	10,6	0,3	0,3			10
Тема 4. Управління результативністю діяльності неприбуткових організацій	12	2	2			8	10,6	0,3	0,3			10
Тема 5. Управління діяльністю персоналу неприбуткових організацій	12	2	2			8	10,8	0,4	0,4			10

Тема 6. Фінансування, залучення коштів і маркетинг неприбуткових організацій.	12	2	2			8	10,8	0,4	0,4			10
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10			40	64	2	2			60
Змістовий модуль 2. Інституціональні аспекти функціонування неприбуткових організацій в Україні												
Тема 7 Взаємодія неприбуткових організацій і держави	12	2	2			8	11,8	0,4	0,4			11
Тема 8. Оподаткування неприбуткових організацій	12	2	2			8	10,8	0,4	0,4			10
Тема 9. Особливості правового статусу громадських організацій та громадських спілок	12	2	2			8	11,8	0,4	0,4			11
Тема 10. Особливості правового статусу благодійних та волонтерських організацій	12	2	2			8	10,8	0,4	0,4			10
Тема 11. Особливості правового статусу торгово-промислових палат і асоціацій бізнесу	12	2	2			8	10,8	0,4	0,4			10
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10			40	56	2	2			52
Усього годин	120	20	20			80	120	4	4			112

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Історія становлення та розвитку неприбуткових організацій	1	0,3
2.	Тема 2. Соціально-економічна природа неприбуткових організацій	1	0,3
3.	Тема 3. Стратегічне управління в неприбуткових організаціях	2	0,3
4.	Тема 4. Управління результативністю діяльності неприбуткових організацій	2	0,3
5.	Тема 5. Управління діяльністю персоналу неприбуткових організацій	2	0,4
6.	Тема 6. Фінансування, залучення коштів і маркетинг неприбуткових організацій.	2	0,4
7.	Тема 7 Взаємодія неприбуткових організацій і держави	2	0,4
8.	Тема 8. Оподаткування неприбуткових організацій	2	0,4

9.	Тема 9. Особливості правового статусу громадських організацій та громадських спілок	2	0,4
10.	Тема 10. Особливості правового статусу благодійних та волонтерських організацій	2	0,4
11.	Тема 11. Особливості правового статусу торгово-промислових палат і асоціацій бізнесу	2	0,4
Разом		20	4

6. Теми практичних занять

Не передбачені навчальним планом.

7. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Історія становлення та розвитку неприбуткових організацій	4	10
2.	Тема 2. Соціально-економічна природа неприбуткових організацій	4	10
3.	Тема 3. Стратегічне управління в неприбуткових організаціях	8	10
4.	Тема 4. Управління результативністю діяльності неприбуткових організацій	8	10
5.	Тема 5. Управління діяльністю персоналу неприбуткових організацій	8	10
6.	Тема 6. Фінансування, залучення коштів і маркетинг неприбуткових організацій.	8	10
7.	Тема 7. Взаємодія неприбуткових організацій і держави	8	11
8.	Тема 8. Оподаткування неприбуткових організацій	8	10
9.	Тема 9. Особливості правового статусу громадських організацій та громадських спілок	8	11
10.	Тема 10. Особливості правового статусу благодійних та волонтерських організацій	8	10
11.	Тема 11. Особливості правового статусу торгово-промислових палат і асоціацій бізнесу	8	10
Разом		80	112

9. Індивідуальні завдання

Для здобувачів вищої освіти денної і заочної форми навчання – виконання двох індивідуальних завдань:

1) розробка CANVAS моделі проекту неприбуткової організації на вибір студента;

2) розробка організаційного плану діяльності неприбуткової організації на півроку.

10. Методи навчання

- Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:
- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
 - пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
 - бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
 - ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
 - практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;
 - аналітичний метод – розділення цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
 - індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
 - дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
 - проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

ПР7. Уміти організовувати та брати участь у волонтерських/культурноосвітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.

ПР8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

ПР11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПР12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

12. Засоби оцінювання

Контроль знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Управління неприбутковими організаціями» ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання. Для визначення рейтингової оцінки курс дисципліни «Управління неприбутковими організаціями» поділяється на 2 основні змістові модулі, у межах яких розподілені теми.

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання використовуються наступні засоби оцінювання:

- поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, правильності виконання практичних завдань, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання тощо;
- два рубіжних контролів;
- залік.

Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання засоби оцінювання:

захист контрольної роботи, підсумковий контроль у формі заліку: тести, відповіді на питання.

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ЗАЛІКУ) З КУРСУ «УПРАВЛІННЯ НЕПРИБУКТОВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ»

1. Теоретичні основи управління неприбутковими організаціями.
2. Джерела фінансування неприбуткових організацій.
3. Громадська організація як складова системи місцевого самоврядування.
4. Специфіка управління грошовими потоками неприбуткових організацій.
5. Інформаційне забезпечення процесу управління фінансами неприбуткових організацій.
6. Нормативно-правове забезпечення фінансової та господарської діяльності неприбуткових організацій.
7. Класифікація неприбуткових організацій.
8. Міжнародні принципи оподаткування неприбуткових організацій.
9. Доходи та витрати в неприбуткових організаціях.
10. Фінансові результати діяльності неприбуткових організацій.
11. Принципи складання бюджетів до проектів неприбуткових організацій.
12. Зміст та завдання фінансового планування в неприбуткових організаціях.
13. Стратегічне фінансове планування в неприбуткових організаціях.
14. Порядок розробки фінансового плану в неприбуткових організаціях.
15. Система стратегічних, поточних та оперативних планів неприбуткової організації
16. Управління на засадах контролю, екстраполяції, передбачення змін в неприбуткових організаціях.
17. Управління на засадах гнучких екстрених рішень в неприбуткових організаціях
18. Персонал організації громадянського суспільства.
19. Практична робота з персоналом неприбуткової організації
20. Основи мотивації персоналу організацій третього сектору.
21. Недержавний сектор та Цивільний кодекс України.
22. Регулювання надання соціальних послуг неурядовими організаціями: реалії та перспективи.
23. Власність неприбуткових організацій.
24. Аналіз Закону України «Про благодійництво та благодійні організації».
25. Правове регулювання діяльності неприбуткових організацій в Україні.
26. Особливості залучення та мотивації волонтерів у неприбуткових організаціях.

27. Комунікація як основа діяльності у зв'язках з громадськістю.
28. Сутність комунікації. Теорії комунікації. Принципи комунікації.
29. Регулювання фінансової діяльності громадських організацій.
30. Довгостроковий та оперативний плани зв'язків з громадськістю, їхній зміст і особливості.
31. Планування та організація кампанії зі зв'язків з громадськістю (PRкампанії).
32. Особливості впливу PR на громадську думку у третьому секторі.
33. Структура управління неприбутковими організаціями
34. Форми підзвітності.
35. Роль прозорості в сучасному суспільстві.
36. Стосунки та співпраця неприбуткових організацій та держави
37. Державно-приватне партнерство в третьому секторі.
38. Гранти і платежі третіх осіб.
39. Звільнення від податку неприбуткових організацій.
40. Податкові відрахування для фізичних осіб або компаній.
41. Порядок оподаткування неприбуткових організацій в Україні.
42. Роль неприбуткових організацій в окремих країнах.
43. Теорії неприбуткових організацій.
44. Ставлення до соціального капіталу, соціальної довіри і згуртованості

13. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Після кожного змістового модуля проводиться рубіжний контроль, який оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час рубіжного контролю враховують наступні види робіт:

№ п/ п	Поточна навчальна діяльність	Кількість балів								
		Робота на лекції	Активна участь у дискусії	Презентація	Практичні заняття			Контрольна робота	Індивідуальне завдання	Разом
					Присутність на прак. занятті	Опанування практичними навичками	Тестовий контроль			
1	Змістовий модуль 1 (6 лекц., 3 практ. зан.)	6			3	30	30	21	10	100
	Тема 1.	1			0,5	5	5			11,5
	Тема 2.	1			0,5	5	5			11,5
	Тема 3.	1			0,5	5	5			11,5
	Тема 4.	1			0,5	5	5			11,5
	Тема 5.	1			0,5	5	5			11,5
	Тема 6.	1			0,5	5	5			11,5
	Контрольна робота							21		21
	Індивідуальне завдання								10	10
2	Змістовий модуль 2 (6 лекц., 3 практ. зан.)	6			3	30	30	21	10	100
	Тема 7.	1			0,6	6	6			13,6
	Тема 8.	1			0,6	6	6			13,6
	Тема 9	1			0,6	6	6			13,6
	Тема 10	1			0,6	6	6			13,6
	Тема 11	2			0,6	6	6			13,6
	Контрольна робота							21		21
	Індивідуальне завдання								10	10
	Разом	12			6	60	60	42	20	200/2 =100

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2					40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		
5	5	5	5	6	6	6	6	6	5	5		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Рекомендована література

Основна

1. Винников О. Ю. Неприбуткові організації: ресурси та оподаткування. – К.: Центр інновацій та розвитку, 2002. – 176 с.
2. Винников О. Ю. Оподаткування діяльності неприбуткових організацій в Україні. – К.: Центр інновацій та розвитку, 2000. – 94 с.
3. Краплич Р. Залучення фінансування з місцевих джерел для неприбуткових організацій. – Рівне. – 2002. – 184 с.
4. Кузьмінський В.О. Управління неприбутковою організацією: навчальний посібник/ Київ Видавництво "Логос", 2006. – 350 с.
5. Кірсанова Ю. В. Бухгалтерський облік для неприбуткових організацій: Нові стандарти – нові можливості. – К.: Центр інновацій та розвитку, 2000. – 116 с.
6. Левицька С. О. Облік діяльності неприбуткових організацій. – Рівне. – 2003. – 259 с.
7. Лейкі Беріт М. Врядування неприбуткових організацій: Підзвітність та повноваження – головні принципи врядування / BoardSource; Ресурсний Центр розвитку громадських організацій "Гурт" / Пер. з англ. та упоряд. Василя Дибайло – К., 2003. – 54 с.
8. Мізерна Г.П. Основи функціонування громадських неприбуткових організацій: Навч. посіб. – Донецьк: ТОВ "Юго-Восток, Лтд", 2006. – 172 с.
9. Настільна книга неприбуткових організацій / А. Ткачук (ред.). – К.: Ін-т громадян. суспільства. – 2000. – 274 с.
10. Уніфікована система обліку і звітності неприбуткових (громадських) організацій / За ред. В Сопко, В. Пархоменко. – К. – 2001. – 176 с.

11. Івченко О. М. Перевірки органами контролю неприбуткових організацій: Унікальна методика запобігання перевіркам. – К.: Центр інновацій та розвитку, 2002. – 100 с.

Допоміжна

1. Брайсон Джон М. Стратегічне планування для державних і неприбуткових організацій / Пер. з англ. А. Кам'янець – Львів: Літопис, 2004. — 350 с.

2. Громадські об'єднання в Україні: навчальний посібник / за ред. В.М. Бесчастного : ІНЖЕК, 2007. 280 с.

3. Друкер П. Ф. Задачи менеджмента в XXI веке. – М.; СПб., 2000. – 270 с.

4. Завальна Ж. В., Старинський М. В. Фінансування неприбуткових організацій (на прикладі юридичних клінік). – Суми: ВТД “Унів. кн.”, 2005. – 100 с.

5. Кірсанова Ю. В. Бухгалтерський облік для неприбуткових організацій: Нові стандарти – нові можливості. – К.: Центр інновацій та розвитку, 2000. – 116 с.

6. Неприбуткові організації: Консультації, роз'яснення провідних спеціалістів податкових органів, нормативна база / А. Бабак (голов. ред.). — Донецьк: Баланс-Клуб, 2005. – 112 с.

7. Позняк О. В. Функціонування фінансів неприбуткових організацій в умовах ринкових перетворень: Автореф. дис.... канд. екон. наук. / Нац. акад. держ. податкової служби України. – Ірпінь, 2006. – 20 с.

8. Осовська Г. В., Осовський О. А. Менеджмент організацій. – К.: Кондор, 2007. – 676 с.

9. Стратегічне управління: підручник/ Мізюк Б. М. Магнолія, 2006 – 303 с.

10. Табачук Г. П., Турин В. Т., Другов О. О., Білик О. І., Галайко Н. Р. Концепція співпраці неприбуткових організацій із фінансовими інституціями з метою оптимального використання коштів (на прикладі Української греко-католицької церкви) / Нац. банк України; Львів. банків. ін-т / Т. С. Смовженко (заг. ред.). – Львів: 2005. – 115 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України // <http://www.rada.gov.ua>.

2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України // <http://www.kmu.gov.ua>.

3. www.me.gov.ua.

4. www.minfin.gov.ua.

5. www.ukrstat.gov.ua.

6. www.spfu.gov.ua.

7. Макроекономічна ситуація, поточні тенденції періоду (за відповідні періоди) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.bank.gov.ua.

8. Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nau.kiev.ua.

9. Українське право. – Режим доступу : www.ukrpravo.com.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра

Менеджменту

(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 30 Управління неприбутковими
організаціями

(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: Регіональне управління

(назва освітньої програми)

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування

(найменування спеціальності)

Галузь знань: 28 Публічне управління та
адміністрування

(найменування галузі знань)

Ступінь

вищої

освіти:

бакалавр

(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри

менеджменту

(найменування кафедри)

Протокол № 11 від 22.06.2021 р.

м. Запоріжжя 2021

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	ОК 30 Управління неприбутковими організаціями, вибіркова дисципліна
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач	Антонюк Дмитро Анатолійович, д.е.н. професор, професор
Контактна інформація викладача	Телефон 050-484-36-11, oasdant@gmail.com
Час і місце проведення навчальної дисципліни	а.276
Обсяг дисципліни	Кількість годин – 120; кредитів – 4; розподіл годин: лекції – 20, практичні та семінарські – 20, самостійна робота – 80. Вид контролю – залік.
Консультації	Згідно з графіком консультацій
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
<p>Дисципліни, вивчення яких передують дисципліні «Управління неприбутковими організаціями» та полегшують її засвоєння: «Основи публічного управління та адміністрування», «Менеджмент публічних установ та організацій», «Місцевий та регіональний розвиток», «Право (Правознавство, Господарське право, Адміністративне право, Трудове право)», «Соціальний розвиток та активність громад», «Місцеве самоврядування».</p> <p>Дисципліни, для вивчення яких необхідні знання з «Управління неприбутковими організаціями»: «Інвестування регіональних програм та проєктів», «Адміністративні процедури та послуги», «Регіональне управління», «Муніципальний менеджмент», «Стратегічне управління регіоном».</p>	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>З</p> <p>К</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використання вивчених форм та форм організації активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК4. Здатність бути критичними та формувати</p> <p>З</p> <p>К</p> <p>Здатність до самостійного планування та управління часом.</p> <p>ЗК7. Здатність виявляти та вирішувати проблеми.</p> <p>З</p> <p>К</p> <p>ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність до вступу в діалог з іншими інформаційними джерелами.</p> <p>ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>З</p> <p>К</p> <p>Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами <i>Фінансової та управлінської діяльності</i>).</p> <p>СК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.</p> <p>СК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.</p>	

- СК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативноправових та морально-етичних норм поведінки.
- СК4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.
- СК5. Здатність використовувати систему електронного документообігу.
- СК6. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.
- СК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.
- СК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.
- СК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

Результати навчання:

- ПР7. Уміти організувати та брати участь у волонтерських/культурноосвітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.
- ПР8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.
- ПР11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.
- ПР12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

- формування теоретичних знань з управління неприбутковими організаціями (НПО) та практичних навичок використання найефективніших форм і методів управління у сфері публічного управління та адміністрування.

5. Завдання вивчення дисципліни

- надати студентам ясне і чітке уявлення про теоретичні та методологічні основи діяльності неприбуткових організацій в сучасних соціально-економічних умовах України;
- ознайомити з класифікаційними ознаками, видами та особливостями функціонування НПО;
- засвоїти алгоритми реєстрації НПО в Україні;
- розглянути існуючі організаційні структури та підходи до управління НПО;
- навчити здійснювати стратегічний аналіз діяльності НПО та стану її стратегічного потенціалу;
- ознайомити з існуючими стратегіями розвитку НПО;
- навчити формувати організаційну культуру НПО, придатну для реалізації стратегії;
- познайомити з основами управління реалізацією стратегії неприбуткової організації;
- надати студентам базові знання щодо фінансового менеджменту НПО.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Неприбуткові організації в сучасних умовах господарювання. Управління неприбутковими організаціями в Україні.

- Тема 1. Історія становлення та розвитку неприбуткових організацій
- Тема 2. Соціально-економічна природа неприбуткових організацій
- Тема 3. Стратегічне управління в неприбуткових організаціях
- Тема 4. Управління результативністю діяльності неприбуткових організацій
- Тема 5. Управління діяльністю персоналу неприбуткових організацій
- Тема 6. Фінансування, залучення коштів і маркетинг неприбуткових організацій.

Змістовий модуль 2. Інституціональні аспекти функціонування неприбуткових організацій в Україні

- Тема 7. Взаємодія неприбуткових організацій і держави

Тема 8. Оподаткування неприбуткових організацій
Тема 9. Особливості правового статусу громадських організацій та громадських спілок
Тема 10. Особливості правового статусу благодійних та волонтерських організацій
Тема 11. Особливості правового статусу торгово-промислових палат і асоціацій бізнесу.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1.	Тема 1. Історія становлення та розвитку неприбуткових організацій. Тема 2. Соціально-економічна природа неприбуткових організацій.	лекція, семінарське заняття	4
2.	Тема 3. Стратегічне управління в неприбуткових організаціях	лекція, семінарське заняття	4
3.	Тема 4. Управління результативністю діяльності неприбуткових організацій	лекція, семінарське заняття	4
4.	Тема 5. Управління діяльністю персоналу неприбуткових організацій	лекція, семінарське заняття	4
5.	Тема 6. Фінансування, залучення коштів і маркетинг неприбуткових організацій.	лекція, семінарське заняття	4
6.	Тема 7. Взаємодія неприбуткових організацій і держави	лекція, семінарське заняття	4
7.	Тема 8. Оподаткування неприбуткових організацій	лекція, семінарське заняття	4
8.	Тема 9. Особливості правового статусу громадських організацій та громадських спілок	лекція, семінарське заняття	4
9.	Тема 10. Особливості правового статусу благодійних та волонтерських організацій	лекція, семінарське заняття	4
10.	Тема 11. Особливості правового статусу торгово-промислових палат і асоціацій бізнесу	лекція, семінарське заняття	4
Разом			40

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Види СР	Кількість годин (СР+ консультивання)	Контрольні заходи
1.	Тема 1. Історія становлення та розвитку неприбуткових організацій	Тематичний пошук додаткової літератури	4	Доповіді, тестування
2.	Тема 2. Соціально-економічна природа неприбуткових організацій	Тематичний пошук додаткової літератури	4	Доповіді, тестування
3.	Тема 3. Стратегічне управління в неприбуткових організаціях	Тематичний пошук додаткової літератури	8	Доповіді, тестування
4.	Тема 4. Управління результативністю діяльності неприбуткових організацій	Тематичний пошук додаткової літератури	8	Доповіді, тестування
5.	Тема 5. Управління діяльністю персоналу неприбуткових організацій	Тематичний пошук додаткової літератури	8	Доповіді, тестування
6.	Тема 6. Фінансування, залучення коштів і маркетинг неприбуткових організацій.	Тематичний пошук додаткової літератури, аналіз статистичних даних	8	Доповіді, тестування, презентація результатів аналізу
7.	Тема 7. Взаємодія неприбуткових організацій і держави	Тематичний пошук додаткової літератури, аналіз статистичних даних	8	Доповіді, тестування, презентація результатів аналізу
8.	Тема 8. Оподаткування неприбуткових організацій	Тематичний пошук додаткової літератури,	8	Доповіді, тестування

9.	Тема 9. Особливості правового статусу громадських організацій та громадських спілок	Тематичний пошук додаткової літератури	8	Доповіді, тестування,
10.	Тема 10. Особливості правового статусу благодійних та волонтерських організацій	Тематичний пошук додаткової літератури	8	Доповіді, тестування
11.	Тема 11. Особливості правового статусу торгово-промислових палат і асоціацій бізнесу	Тематичний пошук додаткової літератури	8	Доповіді, тестування
Разом			80	

9. Система та критерії оцінювання курсу

Контроль знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Управління неприбутковими організаціями» ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання. Для визначення рейтингової оцінки курсу дисципліни «Управління неприбутковими організаціями» поділяється на 2 основні змістові модулі, у межах яких розподілені теми.

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання використовуються наступні засоби оцінювання:

- поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, правильності виконання практичних завдань, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання тощо;
- два рубіжних контролів;
- залік.

Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання засоби оцінювання:

захист контрольної роботи, підсумковий контроль у формі заліку: тести, відповіді на питання.

№ п/п	Поточна навчальна діяльність	Кількість балів						
		Робота на лекції	Практичні заняття			Контрольна робота	Індивідуальне завдання	Разом
			Присутність на прак. занятті	Опанування практичними навичками	Тестовий контроль			
1	Змістовий модуль 1 (6 лекц., 3 практ. зан.)	6	3	30	30	21	10	100
	Тема 1.	1	0,5	5	5			11,5
	Тема 2.	1	0,5	5	5			11,5
	Тема 3.	1	0,5	5	5			11,5
	Тема 4.	1	0,5	5	5			11,5
	Тема 5.	1	0,5	5	5			11,5
	Тема 6.	1	0,5	5	5			11,5
	Контрольна робота					21		21
	Індивідуальне завдання						10	10
2	Змістовий модуль 2 (6 лекц., 3 практ. зан.)	6	3	30	30	21	10	100
	Тема 7.	1	0,6	6	6			13,6
	Тема 8.	1	0,6	6	6			13,6
	Тема 9	1	0,6	6	6			13,6
	Тема 10	1	0,6	6	6			13,6
	Тема 11	2	0,6	6	6			13,6
	Контрольна робота					21		21
	Індивідуальне завдання						10	10
	Разом	12	6	60	60	42	20	200/2 =100

10. Політика курсу

У результаті вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні:

знати: підходи до управління стратегічними процесами, персоналом та фінансами в недержавному та громадському секторі; особливості прийняття рішень в неприбуткових організаціях; функції неприбуткових організацій, їх значення для суспільства та держави; види

неприбуткових організацій та особливості їх правового статусу; основоположні цінності, які притаманні розвинутій демократичній державі і громадянському суспільству;

уміти: формувати місію і стратегічне бачення неприбуткових організацій; визначати систему цілей неприбуткових організацій; здійснювати стратегічне управління процесом реалізації стратегії неприбуткової організації; проводити моніторинг змін умов діяльності організації та контроль реалізації стратегії для неприбуткових організацій; визначати становлення, розвиток та основні напрямки діяльності неприбуткових організацій в Україні; використовувати на практиці набутий під час вивчення курсу досвід; орієнтуватися у законодавстві, статутах, положеннях про організацію та діяльність неприбуткових організацій, правильно їх застосовувати.

Академічна доброчесність жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.